

Council of Europe to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities of 17.11.2010] rada.gov.ua Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a38#Text [in Ukrainian].

7. Rekomendatsiia № (94) 12 «Nezalezhnist, diievist ta rol suddiv» (ukhvalena Komitetom Ministriv Rady Yevropy na 518 zasidanni zastupnykiv ministriv 13.10.94 r.) [Recommendation № (94) 12 “Independence, effectiveness and role of judges” (adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe at the 518th meeting of the Ministers' Deputies on 13.10.94)] rada.gov.ua Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_323#Text [in Ukrainian].
8. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnyimi derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony {Uhodu ratyfikovano iz zaiavoiu Zakonom № 1678-VII vid 16.09.2014} [Association Agreement between Ukraine, of the one part, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, of the other part {The Agreement was ratified by a statement of Law № 1678-VII of 16.09.2014}] rada.gov.ua Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text [in Ukrainian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.3.3.14>

MIĘDZYNARODOWE REGULACJE PRAWNE W ZAKRESIE PRZEPISÓW KARNO-PRAWNYCH I PRZESTRZEGANIA PRZEPISÓW BHP

Roman Vitiuk

student Uniwersytetu Nowoczesnej Wiedzy (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-7160-2512

Roman_Vitiuk@ukr.net

Adnotacja. W artykule zbadano i przeanalizowano międzynarodowe przepisy prawne w zakresie przepisów karno-prawnych i przestrzegania przepisów BHP. Autor przeprowadził analizę międzynarodowych aktów prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy, na podstawie której stwierdził, że krajowe prawo w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy jest w pełni zgodne z zasadami i normami prawa międzynarodowego i gwarantuje pracownikom nie mniej szerokie prawa niż te zapisane w aktach prawa międzynarodowego. W artykule przeanalizowano optymalny model karno-prawnej ochrony bezpieczeństwa i higieny pracy w prawie krajowym oraz zbadano międzynarodowe standardy prawne i gwarancje zapewnienia praw pracowniczych w ogóle, a w szczególności w zakresie prawa oraz bezpieczeństwa i higieny pracy. W wyniku przeprowadzonych badań przedstawiono uzasadnione propozycje zmian w Kodeksie Karnym Ukrainy.

Słowa kluczowe: BHP, bezpieczeństwo pracy, karno-prawna ochrona bezpieczeństwa i higieny pracy, naruszenie przepisów BHP, międzynarodowe dokumenty prawne, Konwencja, prawa pracy obywateli.

INTERNATIONAL LEGAL STANDARDS OF CRIMINAL LEGAL REGULATION OF ENSURANCE AND COMPLIANCE WITH OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY REQUIREMENTS

Roman Vityuk

applicant of the University of Modern Knowledge (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-7160-2512

Roman_Vitiuk@ukr.net

Abstract. The article examines and analyzes the international legal norms of criminal law regulation of ensuring and compliance with labor protection requirements. The author analyzes the international legal acts on labor protection, on the basis of which it is concluded that the national Ukrainian legislation in the field of labor protection fully complies with the principles and norms of international law and guarantees employees no less broad rights than those enshrined in international law. The article analyzes the optimal model of criminal law protection of labor safety in national legislation and examines international legal standards and guarantees of labor rights in general and rights and labor protection in particular. As a result of the conducted research the substantiated offers concerning modification of the Criminal code of Ukraine are resulted.

Key words: labor protection, labor safety, criminal and legal protection of labor protection, violation of legal requirements on labor protection, international legal documents, Convention, labor rights of citizens.

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ НОРМИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ДОТРИМАННЯ ВИМОГ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Роман Вітюк

здобувач Університету сучасних знань (Київ, Україна)

ORCID ID: 0000-0002-7160-2512

Roman_Vitiuk@ukr.net

Анотація. У статті досліджені та проаналізовані міжнародно-правові норми кримінально-правової регламентації забезпечення та дотримання вимог з охорони праці. Автором проведений аналіз міжнародно-правових актів про охорону праці, на основі якого зроблений висновок, що національне українське законодавство в галузі охорони праці повністю відповідає принципам і нормам міжнародного права і гарантує працівникам не менш широкі права, ніж ті, які зафіксовані в актах міжнародного права. У статті проаналізована оптимальна модель кримінально-правової охорони безпеки праці в національному законодавстві та досліджені міжнародно-правові стандарти і гарантії забезпечення трудових прав загалом та права та охорону праці зокрема. В результаті проведеного дослідження наведено аргументовані пропозиції щодо внесення змін до Кримінального Кодексу України.

Ключові слова: охорона праці, безпека праці, кримінально-правова охорона охорони праці, порушення законодавчих вимог з охорони праці, міжнародно-правові документи, Конвенція, трудові права громадян.

Актуальність теми. Серед всіх цінностей нематеріального характеру, усвідомлених людством як універсальні (загальні) цінності, права і свободи людини посідають одне з основних місць.

На сучасному етапі розвитку нашої держави і громадянського суспільства, які орієнтовані на побудову економіки інноваційного типу, основним ресурсом і конкурентною перевагою завжди був, є і залишається людський потенціал. Очевидно, що найважливішою умовою успішного вирішення цих стратегічних завдань є забезпечення надійної охорони трудових прав особи, які передбачають максимально можливе зниження смертності і травматизму від професійних захворювань і нещасних випадків на виробництві, якісне поліпшення умов праці, ліквідацію будь-яких форм дискримінації у сфері зайнятості, надання працівникам гідної винагороди за працю і, при необхідності, заходів соціальної підтримки. Однак, на жаль, доводиться констатувати, що ситуація в сфері забезпечення трудових прав особи в Україні продовжує залишатися складною та потребує врегулювання.

Настільки важливе значення трудових прав і їх дотримання та реалізації багато в чому залежать від рівня забезпечення прав і свобод людини в цілому та зумовлюють об'єктивну потребу в їх ефективній кримінально-правовій охороні як на міжнародному, так і національному рівнях. Однак перш ніж аналізувати оптимальну модель їх кримінально-правової охорони в національному законодавстві, слід дослідити міжнародно-правові стандарти та гарантії забезпечення трудових прав загалом та права та охорону праці зокрема.

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що в даному напрямі величезну роль відіграла Міжнародна організація праці (МОП), ряд інших міжнародних організацій, в тому числі Всесвітня організація охорони здоров'я, Міжнародна комісія з гігієни праці, а також економічні та політичні об'єднання держав, націлені на регіональну інтеграцію, наприклад Європейський Союз, які своїми актами прагнули розвивати міжнародні норми і стандарти, спрямовані на формування безпечних умов праці, як в довгостроковій, так і в короткостроковій перспективі. Незважаючи на відносно тривалий період розвитку зазначених норм і стандартів, проблема забезпечення безпеки і охорони праці залишається актуальною і на сьогодні і, ймовірно, не втратить своєї актуальності ніколи, адже з розвитком науки і техніки виникають нові загрози для життя і здоров'я працівників, так само як і засоби і способи запобігання даним загрозам.

Поряд з приписами міжнародних стандартів в галузі охорони праці загального характеру, джерела міжнародного права передбачають обов'язок здійснення конкретних заходів політичного, законодавчого, організаційно-управлінського, технічного тощо, характеру, необхідних для дотримання і реалізації міжнародних стандартів у сфері трудових прав. Не вдаючись в аналіз всієї системи заходів і механізмів, передбачених у міжнародно-правових актах для дотримання і реалізації трудових прав, відзначимо, що серед них важливе місце займають кримінально-правові гарантії.

Міжнародні стандарти кримінально-правової охорони трудових прав особи та охорони праці зокрема, зафіксовані в міждержавних угодах, є обов'язковими для всіх держав, які ратифікували відповідні міжнародно-правові акти або іншим чином висловили згоду на їх обов'язковість. Не є винятком в цьому плані і Україна, яка ратифікувала всі міжнародні договори, що встановлюють стандарти кримінально-правової охорони трудових прав особи.

Своє юридичне оформлення трудові права отримали досить в багатьох міжнародно-правових документах універсального і регіонального характеру. Найважливішим міжнародно-правовим актом універсального характеру, в якому зафіксовані трудові права особи, є Загальна декларація прав людини 1948 р. (Загальна декларація прав людини, 1948). Міжнародні стандарти в галузі трудових прав, які були закріплені у Загальній декларації прав людини, отримали подальший розвиток в прийнятих Генеральною Асамблеєю ООН міжнародно-правових документах: Міжнародному пакті про громадянські і політичні права 1966 року у главі 7 і Міжнародному пакті про економічні, соціальні і культурні права 1966 року в главі 8 (Міжнародний пакт про громадянські і політичні права, 1966; Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права, 1966).

Крім вищевказаних міжнародно-правових актів, сукупність яких утворюють свого роду «міжнародний бібліо про трудові права», трудові права людини зафіксовані в деяких спеціальних конвенціях ООН. До числа останніх, зокрема, слід віднести Конвенцію ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок від 18 грудня 1979 р., Конвенцію про права дитини від 20 листопада 1989 р. (Конвенція про права дитини, 1989).

Відзначаючи важливе значення зазначених міжнародно-правових актів ООН щодо закріплення трудових прав людини загалом та права на безпечні умови праці і дотримання вимог з охорони праці, слід разом з тим визнати, що найбільш детальну регламентацію трудові права отримали в конвенціях Міжнародної організації праці (МОП), які суттєво доповнюють і конкретизують перераховані вище універсальні стандарти.

Досить сказати, що за час свого існування, а це починаючи з 1919 року МОП було прийнято 188 конвенцій, причому переважна більшість з них націлене саме на охорону трудових прав (Гідна праця. Безпечна праця. Захист від ВІЛ/СНІДу, 2006).

Проаналізувавши зазначені вище міжнародно-правові акти, слід відмітити, що, в міжнародно-правових актах ООН і, особливо, в Конвенціях МОП зафіксовано досить значну кількість трудових прав.

Визнаючи безперечну важливість кожного такого права, необхідно зазначити, що серед них досить чітко виділяється особлива група трудових прав, яка позначається в міжнародних документах як основоположні принципи і права в сфері праці. Зазначена група трудових прав в концентрованому вигляді отримала відображення в Декларації МОП про основоположні принципи і права в сфері праці 1988 р., яка заявляє, що «всі держави-члени, навіть якщо вони не ратифікували вказані Конвенції, мають зобов'язання, що випливає з самого факту їх членства в Організації, дотримуватися, зміцнювати та реалізовувати добросовісно відповідно до Статуту принципи, що стосуються основоположних прав, які є предметом цих Конвенцій (Декларація МОП основних принципів та прав у світі праці, 1998).

Розгляд еволюції розуміння безпеки та охорони праці дозволяє прийти висновку що найбільш характерною і першорядною ознакою безпеки і охорони праці працівників є безумовний пріоритет захисту працівників від хвороб, професійних захворювань і нещасних випадків на виробництві.

Сутнісні ознаки даного інституту можна зустріти і в інших актах МОП, зокрема в Конвенції № 1 «Про обмеження робочого часу на промислових підприємствах до восьми годин на день і сорока восьми годин на тиждень» (Конвенція про обмеження робочого часу на промислових підприємствах до восьми годин на день та сорока восьми годин на тиждень, 1919).

Розвиток компенсаційного характеру досліджуваного інституту можна спостерігати і в Конвенції МОП № 12 «Про відшкодування при нещасних випадках на роботі в сільському господарстві». У статті 1 цього документа міститься зобов'язання поширити на всіх осіб, які отримують заробітну плату в сільському господарстві, закони і постанови, що передбачають компенсацію працівникам за тілесне ушкодження при нещасному випадку, що трапився в результаті або під час роботи з найму (Конвенція про відшкодування шкоди у разі нещасних випадків на роботі у сільському господарстві № 12, 1964).

Не можна не звернути увагу на Конвенцію МОП № 17 «Про відшкодування працівникам під час нещасних випадках на виробництві», на прикладі якої добре простежується розвиток правових положень, що регламентують компенсаційний характер безпеки і охорони праці (Конвенція про відшкодування працівникам під час нещасних випадків на виробництві № 17, 1997).

Таким чином, проаналізувавши міжнародно-правові документи, необхідно відмітити, що право на охорону праці відображає соціальну сутність основного права на працю. За своєю правовою природою право на охорону праці означає саме по собі право працівників на здорові, безпечні і належні умови праці, які обов'язково повинні бути передбачені у трудовому договорі. Головною метою законодавчо закріпленого права на охорону праці є в першу чергу непорушність працездатності працівників, а також відсутності посягання на їх здоров'я та життя, тобто право на охорону праці є одним із основних трудових прав працівника, значення впливає із змісту самого права на працю. Тобто забезпечується на національному, галузевому, територіальному та локальному рівнях і спрямоване на забезпечення належних, безпечних та здорових умов праці усіх працівників; його метою є непорушність життя, здоров'я і працездатності працівників, а також гарантування та реалізація відбувається у процесі укладення, виконання та припинення трудового договору; право на охорону праці захищається у судовому порядку, підлягає всебічному контролю як з боку держави, так і громадськості та стосується інтересів усіх працівників.

МОП у своїх документах неодноразово підкреслювала той факт, що забезпечення безпеки та охорони праці є стратегічним напрямком її діяльності. Зокрема, в Сеульській декларації про охорону праці, прийнятій на XVIII Всесвітньому конгресі з охорони праці в червні 2008 р., відзначається, що «право на безпечні та здорові умови праці має бути визнано в якості одного з фундаментальних прав людини» (Сеульська декларація з безпеки і гігієни праці, 2008). А Декларація МОП про соціальну справедливість з метою справедливої глобалізації до числа чотирьох стратегічних завдань МОП відносить розробку і розширення заходів соціального забезпечення та захисту працівників, включаючи забезпечення здорових і безпечних умов праці (Декларація МОП про соціальну справедливість з метою справедливої глобалізації, 2008).

Поряд з загальними приписами нормативно-правових актів міжнародного характеру, слід окремо зауважити про кримінально-правові гарантії реалізації міжнародних стандартів в галузі охорони праці. Необхідно враховувати той факт, що кримінальна відповідальність в галузі охорони праці розглядається в міжнародному праві як виключний крайній, вимушений захід, застосування якого доцільно тільки при неефективності інших заходів. Аналогічної точки зору дотримується і вітчизняна кримінально-правова доктрина, яка

керується принципом економії кримінальної репресії, справедливо вважаючи, що встановлення кримінальної відповідальності виправдано тільки в тому випадку, якщо врегулювати відносини, які склалися в суспільстві не можна з використанням інших видів відповідальності. Виходячи з цього цілком зрозуміло, що міжнародні нормативно-правові акти не можуть, та й не повинні встановлювати кримінально-правові гарантії для всіх без винятку трудових прав, так як для реалізації більшості з них цілком достатньо інших заходів і гарантій.

Разом з тим щодо окремих трудових прав міжнародні нормативно-правові акти передбачають саме кримінально-правові гарантії, зобов'язуючи державу встановити кримінальну відповідальність за порушення відповідних трудових прав.

Зіставляючи КК України з вимогами міжнародних стандартів кримінально-правової охорони трудових прав особи, не можна не звернути уваги на той факт, що в останніх відсутня пряма вказівка на необхідність встановлення кримінальної відповідальності за порушення вимог охорони праці, що призвело з необережності до заподіяння смерті людини або тяжкої шкоди його здоров'ю. З метою дотримання та реалізації права на сприятливі умови праці, що відповідають вимогам безпеки і гігієни, яке гарантоване Загальною декларацією прав людини 1948 р та Міжнародним пактом про економічні, соціальні і культурні права 1966 р, численні конвенції МОП, присвячені питань охорони праці, передбачають інституційні, правові, соціально-економічні, організаційно-управлінські, організаційно-технічні, санітарно-гігієнічні, роз'яснювальні, лікувально-профілактичні, реабілітаційні та інші заходи, орієнтовані, перш за все, на профілактику порушень права на безпеку праці і мінімізацію їх наслідків. Щодо українського законодавства, то в систему охорону праці додатково входять кримінально-правові заходи, передбачені ст. 271 КК України, хоча, як вже зазначалося, необхідність встановлення кримінальної відповідальності за порушення правил охорони праці безпосередньо не передбачена в міжнародному праві.

Однак, незважаючи на відсутність подібних приписів, криміналізація порушення вимог охорони праці, на наш погляд, повністю відповідає «духу» міжнародних стандартів кримінально-правової охорони трудових прав особи. Міжнародно-правові стандарти вказують на необхідність кримінально-правового забезпечення трудових прав особи в тих випадках, коли їх порушення одночасно обмежує громадянські (особисті) права людини. Враховуючи ж, що порушення вимог охорони праці, що завдають шкоду життю і здоров'ю працівників, право на які належить до найважливіших невід'ємних (абсолютних), слід визнати, що рішення українського законодавця про встановлення кримінальної відповідальності за такі порушення знаходиться в межах міжнародних стандартів.

Взаємозв'язок права на безпечні умови праці і права на життя і здоров'я неодноразово підкреслювалася в документах МОП: «Право працівників на охорону їх здоров'я і життя на робочому місці входить в компетенцію не тільки трудового права, але і вважається одним з основних прав людини» (Безпечна праця - право кожної людини. Доповідь МОП до Всесвітнього дню охорони праці, 2009).

Примітним в цьому плані є той факт, що відповідальність за порушення вимог охорони праці передбачає не тільки КК України, але і кримінальне законодавство Вірменії, Болгарії, Грузії, Іспанії, Казахстану, Киргизії, Литви, Молдови, Польщі, Таджикистану, Швейцарії, Естонії, більшості штатів Австралії, багатьох інших зарубіжних країн (Кузнєцова, 2009; Курманов, 2009).

Тому встановлення кримінальної відповідальності за порушення вимог охорони праці в межах виходу за межі мінімальних міжнародних стандартів кримінально-правової охорони трудових прав особи є скоріше правилом, ніж винятком, що може служити підставою для висновку про необхідність розширення останніх.

Отже, встановлення кримінальної відповідальності за посягання на трудові права громадян, в тому числі і в галузі охорони праці, залежить від міжнародно-правових чинників, зокрема, і від міжнародних угод, в яких бере участь Україна. Будучи учасником багатьох міжнародних угод та ратифікованих міжнародно-правових актів, конвенцій тощо, які присвячені захисту охорони прав людини загалом та права та охорону праці зокрема, Україна прийняла на себе зобов'язання забезпечити в своєму національному законодавстві дотримання права кожної людини на справедливі, безпечні, належні і сприятливі умови праці, включаючи умови роботи, що відповідають вимогам безпеки і гігієни. А це вимагає не лише позитивного закріплення права на вказані умови праці, які відповідають вимогам безпеки і гігієни, але і встановлення відповідальності, в тому числі і кримінальної, за порушення даного права.

Проведений аналіз міжнародно-правових актів про охорону праці дозволяє прийти до висновку, що національне українське законодавство в галузі охорони праці повністю відповідає принципам і нормам міжнародного права і гарантує працівникам не менш широкі права, ніж ті, які зафіксовані в актах міжнародного права. Зокрема, в Україні право громадян на охорону праці в умовах, що відповідають вимогам безпеки і гігієни, забезпечується конституційним, трудовим, цивільним, адміністративним законодавством, а також нормами кримінального права.

На основі проведеного аналізу, ми дійшли до висновку, що стаття 271 КК України, яка міститься у розділі «Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва» повинна бути в іншому розділі КК України. Адже аналізований об'єкт посягання, що включає в себе право дотримання вимог законодавства про охорону праці чітко простежується по всім міжнародно-правовим та національним нормативно-правовим актам як одне з основоположних трудових прав громадян. Право на охорону праці, механізми його реалізації та гарантування дуже тісно пов'язані з процедурою укладення, виконання і припинення трудових договорів, тому абсолютно логічно, що дана норма повинна міститися у розділі Розділ V КК України «Кримінальні

правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина». Саме тому ми пропонуємо перенести статтю 271 КК України з розділу Х до розділу V КК України, доповнивши його статтею 173-1 «Порушення нормативно-правових вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці».

Список використаних джерел:

1. Безпечна праця – право кожної людини. Доповідь МОП до Всесвітнього дня охорони праці – 2009. Субрегіональне бюро МОП для країн Східної Європи і Центральної Азії 2009.
2. Гідна праця. Безпечна праця. Захист від ВІЛ/СНІДу. Доповідь МОП до Всесвітнього дня охорони праці 2006 року. Женева, Міжнародне бюро праці, 2006.
3. Декларація МОП основних принципів та прав у світі праці. Ухвалена Міжнародною конференцією праці на її вісімдесят шостій сесії в Женеві, 18 червня 1998 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_260#Text
Декларація МОП про соціальну справедливість з метою справедливої глобалізації. прийнята Міжнародною конференцією праці на її 97-й сесії, Женева, 10 червня 2008 р. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/pdf/fair_globalization.pdf
4. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
5. Конвенція про відшкодування працівникам під час нещасних випадків на виробництві № 17. «Міжнародне законодавство про охорону праці», Конвенції та рекомендації МОП, Київ, 1997. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_043#Text
6. Конвенція про відшкодування шкоди у разі нещасних випадків на роботі у сільському господарстві № 12. Конвенція переглянута Конвенцією (993_306) від 08.07.1964. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_310#Text
7. Конвенція про обмеження робочого часу на промислових підприємствах до восьми годин на день та сорока восьми годин на тиждень. Прийнята Міжнародною організацією праці 29.10.1919. Конвенції та рекомендації МОП. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU19K02U>
8. Конвенція про права дитини від 20 листопада 1989 року. Ратифікована Постановою ВР № 789-ХІІ від 27.02.91. Редакція зі змінами, схваленими резолюцією 50/155 Генеральної Асамблеї ООН від 21 грудня 1995 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
9. Кузнєцова Є. Міжнародна практика застосування адміністративних і кримінальних санкцій за порушення вимог охорони праці. *Кадровик. Трудове право для кадровика*. 2009. № 6. С. 25.
10. Курманов А. Охорона трудових прав жінок з малолітніми дітьми (за кримінальним законодавством зарубіжних країн). *Кадровик. Трудове право для кадровика*. 2008. № 5. С. 67.
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права. Прийнятий 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН. Ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права. Прийнятий 16 грудня 1966 року Генеральною Асамблеєю ООН. Ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-VIII (2148-08) від 19.10.73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text
13. Сеульська декларація з безпеки і гігієни праці, прийнята на XVIII. Всесвітньому конгресі з охорони праці (2008 р., м. Сеул, Корея). URL: https://www.ilo.org/safework/info/WCMS_151816/lang--en/index.htm

References:

1. Bezpechna pratsia – pravo kozhnoi liudyny. Dopovid MOP do Vsesvitnoho dnu okhorony pratsi – 2009 [Safe work is the right of every person. ILO World Health Day Report 2009]. Subrehionalne biuro MOP dlia krain Skhidnoi Yevropy i Tsentralnoi Azii 2009. [in Ukrainian].
2. Hidna pratsia. Bezpechna pratsia. Zakhyst vid VIL/SNIDu. [Decent work. Safe work. HIV/AIDS protection]. Dopovid MOP do Vsesvitnoho dnia okhorony pratsi 2006 roku. Zheneva, Mizhnarodne biuro pratsi, 2006. [in Ukrainian].
3. Deklaratsiia MOP osnovnykh pryntsypiv ta prav u sviti pratsi. Ukhvalena Mizhnarodnoiu konferentsiieiu pratsi na yii visimdesiat shostii sesii v Zhenevi, 18 chervnia 1998 roku. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_260#Text
Deklaratsiia MOP pro sotsialnu spravedlyvist z metoiu spravedlyvoi hlobalizatsii. pryiniata Mizhnarodnoiu konferentsiieiu pratsi na yii 97-y sesii, Zheneva, 10 chervnia 2008 r. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/pdf/fair_globalization.pdf [in Ukrainian].
4. Zahalna deklaratsiia prav liudyny [Universal Declaration of Human Rights]. Pryiniata i proholoshena rezoliutsiieiu 217 A (III) Heneralnoi Asamblei OON vid 10 hrudnia 1948 roku. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text [in Ukrainian].
5. Konventsiia pro vidshkoduvannia pratsivnykam pid chas neshchasnykh vypadkiv na vyrobnytstvi № 17 [Convention concerning the Compensation of Workers in the Event of Accidents at Work № 17]. «Mizhnarodne zakonodavstvo pro okhoronu pratsi», Konventsii ta rekomendatsii MOP, Kyiv, 1997. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_043#Text [in Ukrainian].
6. Konventsiia pro vidshkoduvannia shkody u razi neshchasnykh vypadkiv na roboti u silskomu hospodarstvi № 12 [Convention on Compensation for Damage in the Event of Accidents at Work in Agriculture № 12]. Konventsiia perehlianuta Konventsiieiu (993_306) vid 08.07.1964. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_310#Text [in Ukrainian].

7. Konventsiiia pro obmezheniia robochoho chasu na promyslovykh pidpriemstvakh do vosmy hodyn na den ta soroka vosmy hodyn na tyzhden [Convention concerning the Limitation of Working Time in Industrial Enterprises to Eight Hours a Day and Forty-Eight Hours a Week]. Pryiniata Mizhnarodnoiu orhanizatsiieiu pratsi 29.10.1919. Konventsii ta rekomendatsii MOT. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU19K02U> [in Ukrainian].
8. Konventsiiia pro prava dytyny [Convention on the Rights of the Child] vid 20 lystopada 1989 roku. Ratyfikovana Postanovoiu VR № 789-XII vid 27.02.91. Redaktsiia zi zminamy, skhvalenymi rezoliutsiieiu 50/155 Heneralnoi Asamblei OON vid 21 hrudnia 1995 roku. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
9. Kuznietsova Ye. (2009). Mizhnarodna praktyka zastosuvannia administratyvnykh i kryminalnykh sanktsii za porushennia vymoh okhorony pratsi. *Kadrovyyk. Trudove pravo dlia kadrovyyka*. № 6. p. 25. [in Ukrainian].
10. Kurmanov A. (2008). Okhorona trudovykh prav zhinok z malolitnymi ditmy (za kryminalnym zakonodavstvom zarubizhnykh krain) [Protection of labor rights of women with young children (under the criminal law of foreign countries)]. *Kadrovyyk. Trudove pravo dlia kadrovyyka*, № 5. pp. 67. [in Ukrainian].
11. Mizhnarodnyi pakt pro hromadianski i politychni prava [International Covenant on Civil and Political Rights]. Pryiniaty 16 hrudnia 1966 roku Heneralnoi Asamblei OON. Ratyfikovano Ukazom Prezydii Verkhovnoi Rady Ukrainiskoi RSR N 2148-VIII (2148-08) vid 19.10.73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text [in Ukrainian].
12. Mizhnarodnyi pakt pro ekonomichni, sotsialni i kulturni prava [International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights]. Pryiniaty 16 hrudnia 1966 roku Heneralnoi Asamblei OON. Ratyfikovano Ukazom Prezydii Verkhovnoi Rady Ukrainiskoi RSR N 2148-VIII (2148-08) vid 19.10.73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042#Text [in Ukrainian].
13. Seulska deklaratsiia z bezpeky i hihiieny pratsi [Seoul Declaration on Occupational Safety and Health], pryiniata na XVIII. Vsesvitnomu konhresi z okhorony pratsi (2008 r., m. Seul, Koreia). URL: https://www.ilo.org/safework/info/WCMS_151816/lang--en/index.htm [in Ukrainian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.3.3.15>

REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE OPERACYJNO-POSZUKIWAWCZEGO PRZECIWDZIAŁANIA PRZESTĘPSTWOM ZWIĄZANYM Z TWORZENIEM GANGÓW I ORGANIZACJI PRZESTĘPCZYCH

Taras Volikov

student

Charkowskiego Narodowego Uniwersytetu Spraw Wewnętrznych (Charków, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0001-5976-2411

e-mail: VolikovTA@ua.fm

Adnotacja. Znaczenie tego artykułu polega na tym, że regulacja prawna nowych obszarów działalności operacyjno-poszukiwawczej pozwala znacznie zmodernizować stare metody działalności operacyjno-poszukiwawczej, rozszerzyć zakres źródeł uzyskiwania niezbędnych informacji operacyjnych i poprawić działalność jednostek policji kryminalnej w przeciwdziałaniu przestępczości. Celem artykułu jest określenie głównych problemów i sposobów poprawy regulacji prawnych w zakresie operacyjno-poszukiwawczego przeciwdziałania przestępstwom związanym z tworzeniem gangów i organizacji przestępczych przez jednostki policji kryminalnej. W artykule przeanalizowano akty prawne mające na celu przeciwdziałanie przestępstwom związanym z tworzeniem gangów i organizacji przestępczych, które regulują operacyjno-poszukiwawcze przeciwdziałanie przestępstwom przez jednostki policji kryminalnej. Określono sposoby poprawy regulacji prawnej operacyjno-poszukiwawczego przeciwdziałania tym przestępstwom, w szczególności Kodeksu Karnego Ukrainy, ustaw Ukrainy „O organizacyjnych i prawnych podstawach zwalczania przestępczości zorganizowanej” i „O działalności operacyjno-poszukiwawczej”.

Słowa kluczowe: przeciwdziałanie operacyjno-poszukiwawcze, gang, organizacja przestępcza, policja kryminalna, akt prawny.